

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Transportit
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ
MINISTRIA E TRANSPORTIT
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

Бр.-Nr. 01-704/1

30.12. 2024 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИТЕ ОД
КОРУПЦИЈА ВО ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА
ГРАДЕЖНИШТВО И УРБАНИЗАМ ЗА 2025 година
PLANI VJETOR PËR VLERËSIMIN E RREZIQEVE NGA
KORRUPSIONI NË INSPEKTORATIN PËR NDËRTIMTARI DHE
URBANIZËM PËR VITIN 2025

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Transportit
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

Дел. Бр./Nr.Regj.

Зухејр Реџеџи/ Zuhejr Rexhepi

[име и презиме/emri dhe mbiermi]

Датум/Data

В.Д. Директор/U.D. Drejtori

[функција / звање на раководител на
инспекциска служба]/

[funksioni/titulli i udhëheqësit të
shërbimit inspektues]

Место/Vendi

Скопје/Shkup

[потпис/nënshkrim]

Врз основа на Заклучок од 41-17/55 од 28 јуни 2022 година, донесен од Владата на Република Северна Македонија, а согласно со Извештајот за усогласеност на ГРЕКО (петти круг на евалуација), во однос на Препорака II и во рамките на законските надлежности на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам донесе:
Bazuar në Konkluzionin 41-17/55 të datës 28 qershor 2022, të miratuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, dhe në përputhje me Raportin e Pajtueshmërisë së GRECO-s (raundi i pestë i vlerësimit), në lidhje me Rekomandimin II dhe në kuadër të kompetencave ligjore Inspektorati Shtetëror të Ndërtimtari dhe Urbanizëm miratoi:

**ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИТЕ ОД КОРУПЦИЈА
ВО ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО И УРБАНИЗАМ
ЗА 2025 година
PLANI VJETOR PËR VLERËSIMIN E RREZIQEVE NGA KORRUPSIONI
NË INSPEKTORATIN SHETËROR PËR NDËRTIMTARI DHE URBANIZËM
PËR VITIN 2025**

Резиме

Носител на процесот на подготовка на „Годишниот план за спречување на корупцијата во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам 2025“ (во натамошниот текст Годишен план) е Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

За таа цел, врз основа на претходно спроведена анализа на ризиците од корупција, Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам примени широк, инклузивен и транспарентен процес на анализа од искуството во изминатите години со претставници од јавниот и приватниот сектор, медиумите, граѓанските здруженија, експерти и претставници од областа на градежништвото и урбанизмот.

Самата Годишна програма е изготвена согласно визијата за општество засновано на

Rezyme

Bartës i procesit të përgatitjes së “Planit Vjetor për Parandalimin e Korrupsionit në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit 2025” (në tekstin e mëtejme Plani Vjetor) është Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm.

Për këtë qëllim, bazuar në një analizë të bërë më parë të rreziqeve nga korrupsioni, Inspektorati Shtetëror i Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit aplikoi një proces të gjerë, gjithëpërfshirës dhe transparent të analizës nga përvoja e viteve të kaluara me përfaqësues nga sektori publik dhe privat, mediat, shoqatat civile, ekspertë dhe përfaqësues nga fusha e ndërtimit dhe urbanizmit.

Vetë Programi Vjetor është hartuar në përputhje me vizionin e një shoqërie të bazuar në vlerat më të larta etike dhe integritetin që u mundëson të gjithë qytetarëve akses të barabartë në institucionet

највисоки етички вредности и интегритет што на сите граѓани им овозможува еднаков пристап до одговорни и транспарентни институции и почитување на човековите права и слободи. Со реализацијата на целите и мерките од стратегијата треба да се обезбеди подигнување на довербата во институциите на системот, ефикасно користење на јавните ресурси и јакнење на демократијата, општествените вредности и остварување на човековите права.

Во Годишна програма се дијагностицирани и селектирани приоритетните проблеми кои генерираат висок ризик од корупција и се идентификувани мерки за нивно надминување.

пërgjegjëse dhe transparente dhe respektimin e të drejtave dhe lirive të njeriut. Me realizimin e qëllimeve dhe masave të strategjisë është e nevojshme të sigurohet ngritja e besimit në institucionet e sistemit, shfrytëzimi efikas i burimeve publike dhe forcimi i demokracisë, vlerave sociale dhe realizimi i të drejtave të njeriut.

Në Programin Vjetor diagnostikohen dhe përzgjidhen problemet prioritare që gjenerojnë rrezik të lartë korrupsioni dhe evidentohen masat për tejkalimin e tyre.

Вовед

Корупцијата е динамична појава која има многу форми и се поврзува со различни економски, правни, политички, социолошки и други фактори. Негативните ефекти од корупцијата се огромни и далекусежни, протегајќи се низ јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор, но во последно време распространета и во областа на градежништвото и урбанизмот.

Коруптивното однесување ја поткопува довербата во институциите на системот, ефикасното користење на јавните ресурси и претставува закана за демократијата и остварувањето на човековите права поради ерозија на општествените вредности. Во Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси директно или преку посредник, за себе или за друг“, а „под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности“ под корупција се подразбира: „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист.

Интегритетот и корупцијата се две спротивставени појави, односно секое коруптивно дејство подразбира кршење на интегритетот. Интегритет е квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Во таа смисла, подготовката на Годишниот план вклучи подготвителни чекори со изработка на Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори од областа на градежништвото и урбанизмот.

Нурје

Korrupsioni është një fenomen dinamik që ka shumë forma dhe shoqërohet me faktorë të ndryshëm ekonomikë, juridikë, politikë, sociologjikë e të tjerë. Efektet negative të korrupsionit janë të mëdha dhe të gjera, duke u shtrirë në sektorin publik, privat dhe civil, por së fundmi janë përhapur edhe në fushën e ndërtimit dhe urbanizmit.

Sjellja korruptive minon besimin në institucionet e sistemit, përdorimin efikas të burimeve publike dhe paraqet kërcënim për demokracinë dhe realizimin e të drejtave të njeriut për shkak të erozionit të vlerave shoqërore. Në Ligjin për Parandalimin e Korrupsionit dhe Konfliktit të Interesit drejtpërdrejt ose nëpërmjet një ndërmjetësi, për veten ose për tjetrin“, dhe “konflikti i interesit nënkupton situatën në të cilën zyrtari ka një interes privat që ndikon ose mund të ndikojë në kryerjen e paanshme të tij duke keqpërdorur kompetencat ose detyrat zyrtare dhe detyrave publike“ korrupsion do të thotë: “keqpërdorim i detyrës, autoritetit publik, detyrës zyrtare ose pozitës për të realizuar një përfitim të caktuar.

Integriteti dhe korrupsioni janë dy dukuri të kundërta, pra çdo veprim korruptiv nënkupton cenim të integritetit. Integriteti është cilësia e të vepruarit në përputhje me vlerat dhe normat morale të pranuarra përgjithësisht në favor të interesit publik

Në këtë kuptim, përgatitja e Planit Vjetor përfshinte hapa përgatitor me zhvillimin e Metodologjisë së Vlerësimit të Riskut gjatë planifikimit të inspektimeve në fushën e ndërtimit dhe urbanizmit.

Овој Годишен план е дизајниран да се дејствува првенствено превентивно што подразбира намалување на ризиците за корупција преку зајакнување на регулативата, јакнење на функционалноста на институциите на системот и враќање на довербата во него, јакнење на свеста и вклучување на граѓанското општество и јавноста во антикорупциските напори.

Годишниот план е заснован на реални процеси цели кои треба да резултираат со континуирано намалување на корупцијата, а нејзината имплементација ќе испрати силна порака до македонското општество дека борбата против корупцијата конечно се остварува.

Ky plan vjetor është hartuar për të vepruar kryesisht në mënyrë parandaluese, e cila nënkupton uljen e rreziqeve të korrupsionit duke forcuar rregullativën, forcimin e funksionalitetit të institucioneve të sistemit dhe rivendosjen e besimit në të, ndërgjegjësimin dhe përfshirjen e shoqërisë civile dhe publikut në luftën kundër korrupsionit.

Plani vjetor bazohet në procese dhe qëllime reale që duhet të rezultojnë në zvogëlimin e vazhdueshëm të korrupsionit dhe zbatimi i tij do t'i dërgojë një mesazh të fortë shoqërisë maqedonase se lufta kundër korrupsionit më në fund po realizohet.

1. ЦЕЛ НА ГОДИШНИОТ ПЛАН

Спроведувањето на Годишниот план треба да придонесе да се намали нивото на корупција, да се подобри интегритетот, транспарентноста и отчетноста во сите инспекциски надзори од областа на градежништвото и урбанизмот, а со тоа да се придонесе јавноста да има повисока доверба во аботата на законодавната, судската и извршната власт.

Проценката на ризици од корупцијата претставува инструмент за добро управување со ризиците, преку кој се лоцираат работните процеси и практики кои се под ризик од корупција и се преземаат мерки за нивно намалување.

Клучна улога во борбата со корупцијата има институционална проценка на ризици од корупцијата.

Имено Годишен план за проценка на ризиците од корупцијата во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам за 2025 година, е резултат на заложбите на Владата на Република Северна Македонија во борбата против корупцијата, и истиот има за цел преку детектирање на слабостите во процесите од делокругот на работа во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам да обезбеди квалитетен, ефективен и ефикасен придонес во борбата против корупцијата во насока на нејзиното спроведување на минимум а по можност и искоренување, односно да спречи нејзина понатамошна појава и да обезбеди владеење на правото.

Годишниот план за проценка на ризици од корупција во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам за 2025 година, опфаќа различни аспекти, тргнувајќи од

1. QËLLIMI I PLANIT VJETOR

Zbatimi i Planit Vjetor duhet të kontribuojë në uljen e nivelit të korrupsionit, në përmirësimin e integritetit, transparencës dhe llogaridhënies në të gjitha inspektimet në fushën e ndërtimit dhe urbanizmit, duke kontribuar kështu që publiku të ketë besim më të lartë në punën e legjislativit, gjyqësorit dhe pushteti ekzekutiv.

Vlerësimi i rreziqeve të korrupsionit është një instrument për menaxhimin e mirë të riskut, përmes të cilit lokalizohen proceset dhe praktikat e punës që janë në rrezik korrupsioni dhe merren masa për reduktimin e tyre.

Vlerësimi institucional i rreziqeve të korrupsionit luan një rol kyç në luftën kundër korrupsionit.

Konkretisht, Plani Vjetor për vlerësimin e rreziqeve nga korrupsioni në Inspektoratin Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm për vitin 2025, është rezultat i përpjekjeve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut në luftën kundër korrupsionit dhe synon të zbulojë dobësitë në proceset e fushës së punës në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit për të siguruar një kontribut cilësor, efektiv dhe efikas në luftën kundër korrupsionit në drejtim të zbatimit të tij në minimum dhe mundësisht. çrrënjosjen, pra për të parandaluar shfaqjen e mëtejshme të tij dhe për të siguruar sundimin e ligjit.

Plani vjetor për vlerësimin e rreziqeve të korrupsionit në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit për vitin 2025 mbulon aspekte të ndryshme, duke filluar nga përkufizimi i

дефинирање на корупцијата, до тоа што секој вработен може да стори за да може да ги идентификува и да управува со етичките конкретни активности за контрола и превенција на појавата на корупција и проценка на ризиците.

Обврска на сите вработени во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам е при извршување на работните задачи да постапува согласно со Уставот, законите, меѓународните договори и ратификувани согласно со Уставот и други прописи донесени врз основа на закон. Потребно е секој вработен да го почитува Етичкиот кодекс на однесување, да манифестира висок степен на интегритет во работењето, да знае да ги препознае облиците на корупција и да поседува способност да се спротивстави на корупцијата.

Цели кои се утврдуваат со овој план се создавање и унапредување на воспоставена антикорупциска инфраструктура во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, преку унапредување на примената на законските и подзаконските акти со кои се регулира областа на борбата против корупцијата, зголемување на транспарентност во работењето на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам и создавање на одржлива институционална и правна рамка за борба со корупцијата преку која корупцијата треба да се намали во прифатливи граници, односно да се сведе на ниво на маргинална општествена појава.

korrupsionit, deri te çfarë mund të bëjë çdo punonjës që të jetë në gjendje të identifikojë dhe menaxhojë aktivitete konkrete etike për kontroll dhe parandalimi i korrupsionit dhe vlerësimi i rrezikut.

Është detyrë e të gjithë punonjësve të Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm të veprojnë në përputhje me Kushtetutën, ligjet, marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara në përputhje me Kushtetutën dhe rregulloret e tjera të miratuara në bazë të ligjit. Është e nevojshme që çdo punonjës të respektojë Kodin e Etikës, të tregojë një shkallë të lartë integriteti në punë, të dijë të njohë format e korrupsionit dhe të zotërojë aftësinë për t'i rezistuar korrupsionit.

Synimet e vendosura nga ky plan janë krijimi dhe promovimi i një infrastrukture të ngritur kundër korrupsionit në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit, nëpërmjet nxitjes së zbatimit të akteve ligjore dhe nënligjore që rregullojnë fushën e luftës kundër korrupsioni, rritja e transparencës në punën e Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit dhe krijimit të një kuadri të qëndrueshëm institucional dhe ligjor për të luftuar korrupsionin, përmes të cilit korrupsioni duhet reduktuar brenda kufijve të pranueshëm, domethënë. e reduktuar në nivelin e një dukurie sociale margjinale.

2. ОСВРТ КОН ПРОЦЕНКАТА НА РИЗИЦИТЕ ОД КОРУПЦИЈА

Проценката на ризиците од корупција беше првиот чекор од процесот на подготовка на Годишниот план, кој беше изготвен во согласност со Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори од областа на градежништвото и урбанизмот бр.01-578/1 од 05.10.2020 година.

При проценката е користено макро гледиште, односно направена е проценка на факторите на ризици на системот како целина. Во фокусот на проценката е утврдување на ризиците од корупција кои се однесуваат на инспекцискиот надзор, трошењето на јавни пари или злоупотреба на службени позиции во инспекторатот.

Проценката на ризици ги идентификува следните хоризонтални области каде се генерираат силни ризици од корупција:

- Континуирано следење и идентификување на причините, условите и факторите кои би овозможиле корупција;
- Јакнење на интегритетот на вработените;
- Зголемување на ефикасноста на административните процедури
- Почитување на законските прописи и Кодексот за административни службеници;
- Континуирано зголемување на јавната свест на граѓаните да пријават корупција;
- Континуирано следење на начинот на спроведување на јавните набавки, како и реализирањето на договорите за јавни набавки;
- Јакнење на позицијата на лицето кое известува за неправилности и сомнежи за измами и корупција во Државниот инспекторат за градежништво и

2. RISHIKIM MBI VLERËSIMIN E RREZIQEVE NGA KORRUPSIONI

Vlerësimi i rreziqeve të korrupsionit ishte hapi i parë në procesin e përgatitjes së Planit Vjetor, i cili u përgatit në përrputhje me Metodologjinë për vlerësimin e rrezikut gjatë planifikimit të inspektimeve në fushën e ndërtimit dhe urbanizmit nr. 01-578/1, më 05.10.2020.

Gjatë vlerësimit është përdorur një këndvështrim makro, pra është bërë vlerësimi i faktorëve të rrezikut të sistemit në tërësi. Fokusit i vlerësimit është përcaktimi i rreziqeve të korrupsionit në lidhje me mbikëqyrjen inspektuese, shpenzimin e parave publike apo abuzimin me pozititat zyrtare në inspektorat.

Vlerësimi i rrezikut identifikon fushat e mëposhtme horizontale ku gjenerohen rreziqe të forta korrupsioni:

- Monitorimi dhe identifikimi i vazhdueshëm i shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që do të mundësonin korrupsionin;
- Forcimi i integritetit të punonjësve;
- Rritja e efikasitetit të procedurave administrative
- Pajtuueshmëria me rregulloret ligjore dhe Kodin për nëpunësit administrativë;
- Rritja e vazhdueshme e ndërgjegjësimit të qytetarëve për denoncimin e korrupsionit;
- Monitorimi i vazhdueshëm i zbatimit të prokurimit publik, si dhe i zbatimit të kontratave të prokurimit publik;
- Forcimi i pozitës së personit që denoncon parregullsi dhe dyshime për mashtrim dhe korrupsion në Inspektoratin Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm dhe personit për marrjen e raporteve nga sinjalizuesit dhe

- урбанизам и лицето за прием на пријави од укажувачи и
- Континуирано информирање на граѓаните за работата на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

- Informimi i vazhdueshëm i qytetarëve për punën e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm.

3. ВИЗИЈА И МИСИЈА НА ГОДИШНИОТ ПЛАН

Годишниот план поаѓа од следните долгорочни определби.

➤ Мисија

Како основна цел се поставуваат основните барања за градбата, зависно од намената, а предвидено со параметрите од планската документација со цел градбите да бидат изведени и проектирани со висок квалитет односно со механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита со рационално уредување и користење на просторот за подобри услови во согласност со еколошките стандарди како и хумано живеење и работа на граѓаните.

Доследно спроведување и надзор над примената на Законот за градење, Законот за просторно и урбанистичко планирање, Закон за урбанистичко планирање и Законот за инспекциски надзор.

Од тука главната мисија на инспекторатот е да обезбеди еднакви можности на граѓаните на Република Северна Македонија во остварување и заштита на своите права пред органите на државната

3. VIZIONI DHE MISIONI I PLANIT VJETOR

Plani vjetor bazohet në objektivat e mëposhtme afatgjata.

➤ Мисиони

Si qëllim themelor vendosen kërkesat bazë për objektin, në varësi të qëllimit dhe të parashikuara nga parametrat e dokumentacionit planor, në mënyrë që ndërtesat të ekzekutohen dhe projektohen me cilësi të lartë, pra me rezistencë mekanike, qëndrueshmëri dhe qëndrueshmëri dhe Mbrojtja sizmike me rregullimin dhe shfrytëzimin racional të hapësirës për kushte më të mira në përputhje me standardet mjedisore si dhe jetesën dhe punën humane të qytetarëve.

Zbatimi dhe mbikëqyrja konsistente mbi zbatimin e Ligjit për Ndërtesa, Ligjit për Planifikim Hapësinor dhe Urbanistik, Ligjit për Planifikim Urban dhe Ligjit për Inspektim.

Nga këtu, мисиони kryesor i inspektoratit është t'u ofrojë mundësi të barabarta qytetarëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut në realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të tyre para organeve të administratës shtetërore, duke respektuar parimet e sundimit të ligjit dhe sigurisë juridike.

управа, со почитување на принципите на владеење на правото и правната сигурност.

➤ *Визија*

Нашата визија е да бидеме дел од еден ефикасен систем за остварување и заштита на правата на граѓаните пред органите на државната управа и преку неселективна примена на инструментите на инспекцискиот надзор да дадеме сериозен придонес во реализација на владината програма за создавање на сервисно ориентирана администрација која ќе биде во служба на граѓаните. Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам како орган на државна управа надлежен за вршење на инспекциски надзор над спроведување на прописите од областа за која е надлежен (Закон за градење, Закон за просторно и урбанистичко планирање, Закон за урбанистичко планирање и Закон за инспекциски надзор), цели да стане високо квалитетна институција, која со својата работа ќе придонесе во засилување на инспекцискиот надзор преку засилени надзори и ефикасно спроведување на законите за кои е надлежен.

НАДЛЕЖНОСТИ

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам како орган во состав на Министерство за транспорт, согласно измените и дополнувања на Законот за инспекциски надзор се стекна со својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува со правата и обврските од работен однос, што значи проширување на

➤ *Vizioni*

Vizioni ynë është të jemi pjesë e një sistemi efikas për realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të qytetarëve para organeve të administratës shtetërore dhe nëpërmjet aplikimit jo selektiv të instrumenteve të mbikëqyrjes inspektuese të japim një kontribut serioz në realizimin e qeverisë. program për krijimin e një administrate të orientuar drejt shërbimeve që do të jetë në shërbim të qytetarëve. Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Planifikim Urban si organ i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese mbi zbatimin e rregulloreve në fushën për të cilën është përgjegjës (Ligji për Ndërtimtarinë, Ligji për Planifikim Hapësinor dhe Urban, Ligji për Planifikim Urban dhe Ligji për Mbikëqyrja Inspektore), synon të bëhet një institucion cilësor, i cili me punën e tij do të kontribuojë në forcimin e mbikëqyrjes inspektuese përmes mbikëqyrjes së zgjeruar dhe zbatimit efikas të ligjeve për të cilat është përgjegjës.

KOMPETENCAT

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm si organ në kuadër të Ministrisë së Transportit, në përputhje me ndryshimet dhe plotësimet në Ligjin për Mbikëqyrjen Inspektuese, fitoi statusin e personit juridik, me llogarinë e vet buxhetore si linjë e parë. shfrytëzuesi buxhetor, zbaton në mënyrë të pavarur procedurat e punësimit në përputhje me ligjin dhe vendos për të drejtat dhe detyrimet e marrëdhënies së punës, që nënkupton zgjerimin e autoritetit dhe rritjen e përgjegjësisë për

надлежноста и зголемување на одговорноста во функција на остварување на стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија.

Со Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, раководи Директор кој го назначува Владата на Република Северна Македонија. Со работата на секторот во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, раководи раководител на сектор, а во негово отсуство го заменува помошникот раководител на сектор. Со одделенијата раководат раководителите на одделенијата, а во нивно отсуство ги заменува еден од стручните државни службеници со највисоко звање во одделението.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам врши инспекциски надзор на територијата на Република Северна Македонија и тоа директна надлежност за објекти од прва категорија и контрола на овластени градежни инспектори во Единиците на локална самоуправа (кои се надлежни за објекти од втора категорија), кои инспекциски надзор се спроведува согласно:

- Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.244/19, 18/20, 279/20, 227/22 и 111/23);
- Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 90/17, 64/18, и 168/18);
- Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија бр.32/20);

арритјен е приоритетеve стратегике dhe qëllimeve prioritare të Qeverisë së Republikës së Republikës së Kosovës. Maqedonia e Veriut.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm drejtohet nga Drejtor i emëruar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Puna e Departamentit në Inspektoratin Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm drejtohet nga udhëheqësi i departamentit dhe në mungesë të tij zëvendësohet nga ndihmës-udhëheqësi

Njësitë drejtohen nga drejtues departamentesh dhe në mungesë të tyre zëvendëson një nga nëpunësit civilë profesionistë me gradën më të lartë në Njësi

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm kryen mbikëqyrje inspektuese në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, me kompetencë të drejtpërdrejtë për objektet e kategorisë së parë dhe kontrollin e inspektorëve të autorizuar të ndërtesave në Njësitë e Vetëqeverisjes Lokale (të cilat janë përgjegjëse për objektet. të kategorisë së dytë), mbikqyrja inspektuese e së cilës realizohet sipas:

- Ligji për Ndërtim (“Gazeta Zyrtare e RM” nr. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79. /13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/ 16, 35/18, 64/18, 168/18i (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 244/19, 18/20, 279/20, 227/22 dhe 111/23);
- Ligji për Planifikim Hapësinor dhe Urbanistik (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 90/17, 64/18, dhe 168/18.);
- Ligji për Planifikim Urbanistik (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 32/20);
- “ Ligji për mbikëqyrjen inspektuese (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr.102/19);
- “ Ligji për ndalimin dhe parandalimin e

- Законот за инспекциски надзор („Службен Весник на Република Северна Македонија“ бр.102/19);
- Законот за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.199/14, 147/15 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 18/20);
- Закон за општа управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 124/15);
- Закон за постапување по претставки и предлози („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/08, 13/13, 156/15 и 193/15);

Други закони согласно кои се утврдуваат надлежностите на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам

- Закон за административни службеници („Службен Весник на Република Македонија“ бр.27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 05/16, 142/16, 11/18 и Службен весник на Република Северна Македонија бр 275/19, 14/20, 215/21 и 99/22);
- Закон за вработените во јавниот сектор („Службен Весник на Република Македонија“ бр.27/14, 199/14, 27/16, 35/18, 198/18 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 143/19 и 14/20);
- Закон за работни односи („Службен Весник на Република Македонија“ бр.167/15 и 27/16, 120/18 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 110/19, 267/20, 151/21, 288/21 и 111/23);
- Закон за безбедност и здравје при работа („Службен Весник на Република Македонија“ бр.92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 30/20);

- veprimtarisë së paregjistruar (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 199/14, 147/15 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 18/20);
- Ligji për procedurë të përgjithshme administrative (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 124/15);
- Ligji për procesimin parashtresave dhe propozimeve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 82/08, 13/13, 156/15 dhe 193/15);

Ligje të tjera sipas të cilave përcaktohen kompetencat e Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit

- Ligji për Nëpunësit Administrativ (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 05/16, 142/16, 11/18 dhe Gazeta zyrtare e Republikës. i Maqedonisë së Veriut nr. 275/19, 14/20, 215/21 dhe 99/22);
- Ligji për të punësuarit në sektorin publik (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 27/14, 199/14, 27/16, 35/18, 198/18 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 143/19 dhe 14/20);
- Ligji për marrëdhëniet e punës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 167/15 dhe 27/16, 120/18 dhe Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 110/19, 267/20, 151/21, 288/21 dhe 111/23);
- Ligji për siguri dhe shëndet në punë (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 dhe Gazetës Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 30/20);
- Ligji për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat (“Gazeta Zyrtare e Republikës së

- Закон за еднакви можности на жените и мажите („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 6/2012, 30/13, 166/14, 150/15 и Службен весник на Република Северна Македонија бр 53/2021);
- Закон за заштита од вознемирување на работно место („Службен Весник на Република Македонија“ бр.79/13, 147/15 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 103/21);
- Закон за спречување и заштита од дискриминација („Службен Весник на Република Македонија“ бр.44/14, 150/15, 31/16 и 21/18);
- Закон за пензиско и инвалидско осигурување („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18, 245/18 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.180/19, 275/19, 31/20 и 267/20);
- Закон за придонеси од задолжително социјално осигурување („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 142/08, 64/09, 156/09, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 15/13, 91/13, 170/13, 97/14, 113/14, 180/14, 188/14, 20/15, 48/15, 129/15, 217/15, 190/16, 171/17, 35/18 и 247/18);
- Закон за заштита на личните податоци („Службен Весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20 и 294/21)
- Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/2019);
- Закон за мирно решавање на работните спорови („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 87/07, 27/14, 102/14 и 30/16);
- Закон за буџетите („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 64/05, 04/08,
- Maqedonisë” nr. 6/2012, 30/13, 166/14, 150/15 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 53/2021);
- Ligji për mbrojtje nga ngacmimet në vendin e punës (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 79/13, 147/15 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 103/21);
- Ligji për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 44/14, 150/15, 31/16 dhe 21/18);
- Ligji për sigurimin pensional dhe invalidor (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18, 245/18 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonia e Veriut nr 180/19, 275/19, 31/20 dhe 267/20);
- Ligji për kontributet e detyrueshme të sigurimeve shoqërore (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 142/08, 64/09, 156/09, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 15/13, 91/13, 170/13, 97/14, 113/14, 180/14, 188/14, 20/15, 48/15, 129/15, 217/15, 190/16, 171/17, 35/18 dhe 247/18);
- Ligji për mbrojtjen e të dhënave personale (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 42/20 dhe 294/21)
- Ligji për qasje të lirë në informacione publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 101/2019);
- Ligji për zgjidhjen paqësore të kontesteve të punës (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 87/07, 27/14, 102/14 dhe 30/16);
- Ligji për Buxhetin (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 64/05, 04/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12, 192/15, 167/16 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 151/21 dhe 203/22).
- Ligji për ekzekutimin e buxhetit të RMV-së (ndryshohet çdo vit për atë aktual);
- Udhëzim për mënyrën e punës së thesarit

- 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12, 192/15, 167/16 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.151/21 и 203/22).
- Закон за извршување на буџетот на РСМ (секоја година се менува за тековната);
  - Упатство за начинот на трезорско работење („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 183/13);
  - Закон за пријавување и евиденција на обврски („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 64/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.122/21);
  - Закон за сметководство на буџетите и буџетските корисници („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 61/02, 98/02, 81/05, 24/11, 145/15, 170/17 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.122/21) и
  - Закон за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 90/09, 188/13 и 192/15).

Целите се остварливи со примена на начелата во градежништвото за изградбата на градбите кои се од значење на Републиката, а во урбанистичко планирање: преку интегрален начин во планирањето, грижа и развој на регионалните особености, остварување на јавниот интерес и заштита на приватниот интерес, јавност во постапката за изработка, донесување и спроведување на плановите, инклузивност и партиципативност во постапката, хоризонтална и вертикална усогласеност и координација во планирањето, уважување на стручно утврдени факти и стандарди.

Работите на инспекциски надзор над примената на Законот за градење и прописите донесени врз основа на истиот закон ги вршат градежни инспектори на Државниот

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Transportit
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

- („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 183/13);
- Ligji për raportim dhe evidentim të obligimeve („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 64/2018 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 122/21);
- Ligji për kontabilitetin e buxheteve dhe shfrytëzuesve buxhetorë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 61/02, 98/02, 81/05, 24/11, 145/15, 170/17 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr.122/21) dhe
- Ligji për kontrollin e brendshëm financiar publik („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 90/09, 188/13 dhe 192/15).

Qëllimet janë të arritshme duke zbatuar parimet në ndërtim për ndërtimin e objekteve me rëndësi për Republikën, dhe në planifikimin urban: në mënyrë integrale në planifikimin, kujdesin dhe zhvillimin e veçorive rajonale, realizimin e interesit publik dhe mbrojtjen e privatëve. Interesi, publiku për procedurën e përgatitjes, miratimit dhe zbatimit të planeve, gjithëpërfshirja dhe pjesëmarrja në procedurë, respektimi dhe koordinimi horizontal dhe vertikal në planifikim, respektimi i fakteve të vërtetuara me ekspertizë. dhe standardet.

Punët e mbikëqyrjes inspektuese mbi zbatimin e Ligjit për Ndërtimet dhe rregulloret e miratuara në bazë të të njëjtit ligj i kryejnë inspektorët e ndërtimit të Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe

инспекторат за градежништво и урбанизам, кои се надлежни да вршат инспекциски надзор над градби од прва категорија.

Градежниот инспектор при вршењето на инспекцискиот надзор проверува дали овластениот градежен инспектор при општината ги врши работите согласно со истиот закон.

Согласно Законот за урбанистичко планирање ДИГУ преку урбанистичките инспектори проверува дали постапките за изработка, донесување и спроведување на урбанистичките планови се спроведени согласно одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на него.

Имајќи го предвид фактот дека корупцијата е забрането однесување кое ја загрозува демократијата и владеењето на правото односно го оневозможува и/или го отежнува остварување на правото на граѓаните, Инспекторатот врз основа на претходно анализирање на ризичните области за можност за корупција во рамките на неговите надлежности, заради заштита како на граѓаните така и на државата од корупција, а со цел почитување на владеење на правото при своето работење насочена е кон реализирање пред се на принципите на законитост, интегритет, еднаквост, јавност и заштита и одговорност.

Urbanizëm, të cilët janë kompetent për të kryer mbikëqyrjen inspektuese mbi objektet e kategoria e parë. Inspektori i ndërtimit gjatë kryerjes së inspektimit kontrollon nëse inspektori i autorizuar ndërtimor pranë komunës i kryen punët në pajtim me të njëjtin ligj.

Në bazë të Ligjit për Planifikim Urbanistik, IShNU, nëpërmjet inspektorëve urbanistik, kontrollon nëse procedurat për hartimin, miratimin dhe zbatimin e planeve urbanistike janë kryer në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe rregulloret e miratuara në bazë të tij.

Duke marrë parasysh faktin se korrupsioni është një sjellje e ndaluar që kërcënon demokracinë dhe shtetin e së drejtës, pra e bën të pamundur dhe/ose vështirëson ushtrimin e të drejtave të qytetarëve, Inspektorati bazuar në një analizë të mëparshme të zonave të rrezikut. për mundësinë e korrupsionit brenda kompetencave të tij, me qëllim të mbrojtjes së qytetarëve dhe shtetit nga korrupsioni dhe me qëllim respektimin e shtetit të së drejtës gjatë veprimtarisë së tij, synohet të realizohen, para së gjithash, parimet e ligjshmëria, integriteti, barazia, publike dhe mbrojtje dhe përgjegjësi.

5. ВРЕДНОСТ НА ИНСПЕКЦИСКАТА СЛУЖБА

Законите и нивното ефективно спроведување помагаат да се заштити јавниот интерес. Законите се одраз на државната политика. Сепак ефективностата и правичноста при нивното спроведување не само што служат во регулирањето на држаната политика во битните области, туку исто така градат доверба и сигурност кај граѓанине за владеењето на правото и осигуруваат еднакви услови за натпревар меѓу правните субјекти.

Раководството и вработените во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам при извршувањето на своите надлежности се водат од веќе воспоставените начела за инспекциски надзор и од Кодексот за административни службеници, со главна заложба за ефикасно и ефективно контролирање на почитувањето и спроведувањето на законската регулатива која е во надлежност на Инспекторатот.

Сето ова се темели на неколку широко прифатени вредности, вклучувајќи ги:

- Цврста, сигурна и квалитетна градба
- Партнерство;
- Учество на јавноста;
- Транспарентност;
- Непристрасност;
- Објективност;
- Законитост и
- Општествена одговорност.

5. VLERA E SHËRBIMIT INSPEKTIV

Ligjet dhe zbatim i efektiv i tyre ndihmojnë në mbrojtjen e interesit publik. Ligjet janë pasqyrim i politikës shtetërore. Megjithatë, efektiviteti dhe drejtësia në zbatimin e tyre nuk i shërbejnë vetëm rregullimit të politikave shtetërore në fusha të rëndësishme, por edhe krijimit të besimit dhe sigurisë mes qytetarëve për sundimin e ligjit dhe sigurimit të kushteve të barabarta për konkurrencë ndërmjet subjekteve juridike.

Drejtuesit dhe punonjësit e Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit në ushtrimin e kompetencave të tyre udhëhiqen nga parimet e vendosura tashmë të inspektimit dhe mbikëqyrjes dhe nga Kodi për Nëpunësit Administrativë, me angazhimin kryesor për të kontrolluar në mënyrë efikase dhe efektive respektimin dhe zbatimin. të rregulloreve ligjore që janë në juridiksionin e tyre të Inspektoratit.

E gjithë kjo bazohet në disa vlera të pranuarra gjerësisht, duke përfshirë:

- Ndërtim i fortë, i besueshëm dhe cilësor
- Partneritet;
- Pjesëmarrja e publikut;
- Transparenca;
- Paanshmëria;
- Objektiviteti;
- Ligjshmëria dhe
- Përgjegjësia sociale.

АНАЛИЗА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ

При изготвување на Планот, генерално се придржуваме кон насоките од Владата на РСМ за програмските активности согласно Планот за борба против корупција усвоен на Педесеттата седница на Владата на Република Северна Македонија, одржана на 2 март 2021 година. Програмските активности кои треба да бидат опфатени се утврдени во следниве 9 точки:

1. Изготвување на анализа за ризичните области во рамките на работењето на државните органи и детектираните недостатоци во законите;
2. Идентификување на причините, условите и факторите кои овозможуваат корупција;
3. Воспоставување на алатки и контролни механизми за надминување на детектираните ризични области;
4. Јакнење на капацитетите на институцијата со особен акцент на јакнење на интегритетот на вработените;
5. Навремено постапување во врска со остварување на потребните услуги кон правните и физичките лица;
6. Почитување на законските прописи, Кодексот на етичко однесување на членовите на Владата на Република Северна Македонија како и Кодексот за административни службеници;
7. Зајакнување на довербата на граѓаните кон институциите и мотивирање да пријават корупција;
8. Зајакнувањена меѓуинституционалната соработка и соработката во борба против корупција преку Платформата Интероперабилност;

ANALIZA E ZBATIMIT TË PLANIT

Gjatë përgatitjes së Planit, në përgjithësi i kemi respektuar udhëzimet e Qeverisë së RSM-së për aktivitete programore në përputhje me Planin Kundër Korrupsionit të miratuar në seancën e pesëdhjetë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, mbajtur më 2 mars 2021. Aktivitetet programore që duhet të mbuloohen përcaktohen në 9 pikat e mëposhtme:

1. Përgatitja e një analize të zonave të rrezikut brenda funksionimit të autoriteteve shtetërore dhe mangësive të konstatuara në ligje;
2. Identifikimi i shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që mundësojnë korrupsionin;
3. Krijimi i mjeteve dhe mekanizmave të kontrollit për të kapërcyer zonat e zbuluara të rrezikut;
4. Forcimi i kapaciteteve të institucionit me theks të veçantë në forcimin e integritetit të punonjësve;
5. Veprim në kohë në lidhje me realizimin e shërbimeve të nevojshme ndaj personave juridikë dhe fizikë;
6. Respektimi i rregullave ligjore, Kodit të mirësjelljes etike të anëtarëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut si dhe Kodit për nëpunës administrativ;
7. Forcimi i besimit të qytetarëve tek institucionet dhe motivimi i tyre për të raportuar korrupsionin;
8. Forcimi i bashkëpunimit dhe bashkëpunimit ndërinstitutional në luftën kundër korrupsionit përmes Platformës së Ndërveprueshmërisë;
9. Forcimi i mjeteve për llogaridhënie dhe transparencë në funksionimin e ministrive dhe organeve të administratës shtetërore.

9. Јакнење на алатките за отчетност и транспарентност во работењето на министерства и органите на државната управа. Овие активности во Планот се прилагодени според потребите на ДИГУ за истите да бидат релевантни согласно надлежностите и делокругот на работењето.

Со нивно реализирање ќе се овозможи идентификување на причините, условите и факторите на појава на корупција и ќе се олесни воспоставување на систем на мерки за справување со корупцијата. Главниот товар во борбата против корупцијата во ДИГУ треба да го понесе раководната структура на институцијата. За реализација на овој предизвик потребно е голема посветеност на раководството во промовирањето на висок степен на интегритет и нулта толеранција за корупција.

Нормално дека покрај раководната структура, обврска на сите вработени во ДИГУ е при извршување на работните задачи да постапуваат согласно законите и другите подзаконски акти. Потребно е секој вработен да го почитува Кодексот за административни дужбеници, да манифестира висок степен на интегритет во работењето, да знае да ги препознае облиците на корупција и да поседува способност да се спротивстави на корупцијата. Никој не смее да биде исклучок при утврдување на одговорноста за коруптивно однесување, како што никој нема мандат да го попречува, ограничува или на кој било начин да го оневозможува процесот на утврдување одговорноста. Репресивниот пристап и јасната порака дека корупцијата нема да остане несанкционирани, претставуваат висок приоритет на ДИГУ за наредниот период, со цел превенција и спречување на било какво коруптивно однесување на вработените во оваа институција.

Кëто активности нë план janë пëрсхтатур sipas nevojave тë ISHNU нë мëнурë қë тë jenë relevante sipas kompetencave dhe fushëveprimит тë operimit. Realizimi i tyre do тë mundësoјë identifikimin e shkaqeve, kushteve dhe faktorëve тë shfaqjes së korrupsionit dhe do тë lehtësoјë ngritjen e një sistemi masash për përbalimin e korrupsionit. Barrën kryesore нë luftën kundër korrupsionit нë ISHNU duhet ta mbajë struktura drejtuese e institucionit.

Realizimi i kësaj sfide kërkon një përkushtim të madh të menaxhmentit në promovimin e shkallës së lartë të integritetit dhe tolerancës zero ndaj korrupsionit. Natyrisht, përveç strukturës drejtuese, është detyrim i të gjithë punonjësve të ISHNU që të veprojnë në përputhje me ligjet dhe aktet e tjera nënligjore gjatë kryerjes së detyrave të tyre të punës. Është e nevojshme që çdo punonjës të respektojë Kodin e Nëpunësve Administrativë, të shfaqë një shkallë të lartë integriteti në punën e tij, të dijë të njohë format e korrupsionit dhe të zotërojë aftësinë për t'i bërë ballë korrupsionit.

Askush nuk duhet të bëjë përjashtim në përcaktimin e përgjegjësisë për sjellje korruptive, pasi askush nuk ka mandat të pengojë, kufizojë ose në asnjë mënyrë të çaktivizojë procesin e përcaktimit të përgjegjësisë.

Qasja represive dhe mesazhi i qartë se korrupsioni nuk do të kalojë pa sanksione janë prioritet i lartë i ISHNU-së për periudhën e ardhshme, me synim parandalimin dhe parandalimin e çdo sjelljeje korruptive të punonjësve të këtij institucioni.

Во рамки на превенцијата фокусот ќе биде насочен кон елиминирање на слабите точки кои создават можности за извршување на коруптивни дела.

За ефикасна борба против корупцијата подеднакво се важни политичката волја, нормативните решенија, институционалната рамка, ефикасна примена на законите, институционалниот и личниот капацитет и интегритет, како и соработка меѓу институциите во земјата и на меѓународен план.

Анализа на ризични области за корупција во делокругот на работењето на ДИГУ

Ризичните области за корупцијата во рамките на делокругот на работењето на ДИГУ произлегуваат пред се од специфичностите на надлежностите на Инспекторатот, регулирани со Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.244/19, 18/20, 279/20, 227/22 и 111/23), Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 90/17, 64/18, и 168/18), Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија бр.32/20) и Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.102/19“).

Со оваа анализа потребно е детално да се идентификуваат категориите на работни места со најголем ризик од корупција. Од тие причини, потребно е раководителите на секоја

Нë куадër të parandalimit, fokusi do të jetë në eliminimin e pikave të dobëta që krijojnë mundësi për kryerjen e akteve korruptive. Për një luftë efektive kundër korrupsionit janë po аq të rëndësishme vullneti politik, zgjidhjet normative, kuadri institucional, zbatimi efektiv i ligjeve, kapaciteti dhe integriteti institucional dhe personal, si dhe bashkëpunimi ndërmjet institucioneve në vend dhe plan ndërkombëtar.

Анализа e zonave të rrezikut për korrupsion në fushën e veprimtarisë së ISHNU

Fushat e rrezikut për korrupsion në куадër të fushëveprimit të ISHNU-së rrjedhin para së gjithash nga specifikat e kompetencave të Inspektoratit, të rregulluara me Ligjin për Ndërtesa (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 20, 227/22 dhe 111/23), Ligjit për Planifikim Hapësinor dhe Urban (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë”). Nr. 32/20) dhe Ligjit për mbikëqyrjen inspektuese (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 102/19).

Me këtë analizë është e nevojshme të identifkohet në mënyrë të detajuar kategoritë e punës me rrezikshmërinë më të lartë të korrupsionit. Për këto arsye, është e nevojshme që drejtuesit e çdo njësie organizative të bëjnë një vlerësim të rrezikut të korrupsionit në çdo vend pune, për faktin se disa vende pune në departamente të caktuara të ISHNU-së janë më të ndjeshme ndaj korrupsionit se të tjerët.

организациона единица да извршат проценка на ризикот од корупција на секое работно место, поради тоа што некои работни места во одредени сектори на ДИГУ се повеќе подложни на корупција од останатите. Јасно е дека секој аспект од работењето на вработените може да биде подложен на коруптивно однесување, но сепак најризици сектори во ДИГУ, можат да се посочат Секторот за инспекциски надзор од областа на градежништвото и урбанизмот во чии состав се двете одделенија: Одделение за инспекциски надзор од областа на градежништвото и Одделение за инспекциски надзор од областа на урбанизмот.

Ризикот од коруптивно однесување во ДИГУ би можел да се манифестира како:

- постапување или непостапување на инспекторите како и на другите вработени при извршување на службените задачи за што како возврат самите бараат или прифаќаат некаква понудена корист, погодност или интерес за себе или за друг,
- непочитување на стандардните постапки и процедури при работењето,
- злоупотреба на службената положба и овластувања заради директно или индиректно вета, понудена, дадена, побарана, прифатена или очекувана материјална или нематеријална корист, погодност, предност или друг интерес за себе или за друг,
- злоупотреба на службените возила или картичките за полнење гориво за приватни цели,
- прифаќање на подароци и услуги,
- свесно губење, подметување или прикривање на докази,
- нудење на услуги за кои Инспекторатот нема законски компетенции,

Është e qartë se çdo aspekt i punës së punonjësve mund të jetë subjekt i sjelljeve korruptive, por Departamenti më i rrezikshëm i ISHNU-së mund të vihet në dukje Departamenti i Mbikëqyrjes Inspektuese në fushën e ndërtimit dhe urbanizmit, i cili përbëhet nga dy Njësi.

Njësia për Mbikëqyrje Inspektuese në fushën e ndërtimtarisë dhe Njësia për Mbikëqyrje Inspektuese në fushën e urbanizmit.

Rreziku i sjelljes korruptive në ISHNU mund të manifestohet si:

- Veprimet ose mosveprimet e inspektorëve si dhe të punonjësve të tjerë gjatë kryerjes së detyrave të tyre zyrtare, për të cilat ata kërkojnë ose pranojnë ndonjë përfitim, lehtësi ose interes të ofruar për vete ose për një tjetër,
- Mospërputhje me procedurat dhe procedurat standarde gjatë operimit,
- Shpërdorimi i pozitës dhe kompetencave zyrtare për shkak të përfitimeve materiale ose jomateriale të premtuara, të ofruara, të dhëna, të kërkuara, të pranuar ose të pritura në mënyrë direkte ose indirekte, komoditeti, avantazhi ose interesi tjetër për veten ose për tjetrin,
- Shpërdorimi i automjeteve zyrtare ose kartave të karburantit për qëllime private,
- Pranimi i dhuratave dhe shërbimeve,
- Humbja, mbjellja ose fshehja e provave me vetëdije,
- Ofrimin e shërbimeve për të cilat Inspektorati nuk ka kompetenca ligjore,

- вработување и унапредување спротивно на закон и/или барање на материјална или нематеријална корист за постапката и
- непочитување на законските одредби и стандардните постапки во процедурата за јавни набавки и др.
- Punësimin dhe ngritjen në detyrë kundër ligjit dhe/ose kërkesën për përfitim material ose jomaterial për procedurën dhe
- Mosrespektimi i dispozitave ligjore dhe procedurave standarde në procedurën e prokurimit publik etj.

АКТИВНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА КОРУПЦИЈАТА

Во насока на воспоставување на ефикасен систем на мерки кои ќе овозможат превенција и борба против корупцијата, како главен фокус на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам ќе бидат следните активности:

- **Континуирано следење и идентификување на причините, условите и факторите кои би овозможиле корупција:**
- секој раководител на одделение е обврзан да го следи постапувањето на вработените во одделението, особено да внимава дали ги почитуваат законски рокови за преземање на дејствија/активности по конкретните предмети, дали се одолжуваат определени дејствија кои треба да се преземат, кои се причините за таквото однесување, како и да ги има предвид известувањата кои ги доставуваат граѓаните/правните лица по однос на постапувањето на вработените и во случај на констатирање на непочитување/непреземање навремени дејствија да достави известување до раководството во Инспекторатот;
- врз основа на доставените известувања ќе се анализира состојбата и ќе се идентификуваат категориите на работни места со најголем ризик од корупција и

7. АКТИВИТЕТЕТ ПËР PARANDALIMIN E KORRUPSIONIT

Me qëllim të krijimit të një sistemi efikas masash që do të mundësojnë parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit, fokusi kryesor i Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm do të jenë aktivitetet e mëposhtme:

Monitorimi dhe identifikimi i vazhdueshëm i shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që do të mundësonin korrupsionin:

- Secili Udhëheqës i Njesisë i është i detyruar të monitorojë veprimet e punonjësve në njësi, veçanërisht të ketë kujdes nëse respektojnë afatet ligjore për ndërmarrjen e veprimeve/veprimtarive në subjekte të veçanta, nëse veprime të caktuara që duhen bërë vonohen, cilat janë arsyet e një sjelljeje të tillë, si dhe marrja parasysh e njoftimeve të qytetarëve/personave juridikë në lidhje me sjelljen e punonjësve dhe në rast të mosrespektimit/mosmarrjes së masave në kohë. veprimet për dërgimin e njoftimit tek menaxhmenti në Inspektorat;
- Në bazë të njoftimeve të dorëzuara do të analizohet situata dhe do të identifikohen kategoritë e punës me rrezikun më të madh të

- по идентификувањето на истите, ќе се предложат мерки за намалување т.е. отстранувањена различните форми на ризици од корупција.

Јакнење на интегритетот на вработените:

- секој вработен е должен во своето работење да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно;
- едуцирање на вработените во своето работење да препознаат и да се спротивстават за секоја незаконска, неморална или нечесна ситуација и
- обучување и мотивирање на вработените да одговорат на предизвиците од оваа област.

Зголемување на ефикасноста на административните процедури:

- со цел навремено постапување и остварување на правата на граѓаните и потребите на правните лица, задолжително е почитување на процедурите за работа и
- секој вработен е должен да извести доколку оцени во текот на работата дека определена процедура треба да се измени/дополни во насока на подобрување на работата со истата.

Почитување на законските прописи и Кодексот за административни службеници и Етичкиот кодекс за инспекторите:

- лицето за човечки ресурси задолжително и навремено ги информира вработените за етичките стандарди и правила на однесување според правилата предвидени во Кодексот на административните службеници и Етичкиот кодекс за инспекторите, како и именуваните лица за нивните обврски, одговорности

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Transportit
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

korupsionit dhe;

- pas identifikimit të tyre do të propozohen masa reduktuese, d.m.th. forma të ndryshme të rreziqeve të korupsionit janë hequr.

Forcimi i integritetit të punonjësve:

- çdo punonjës është i detyruar të veprojë me ndërgjegje, profesionalizëm, përgjegjësi, ndershmëri, efikasitet dhe paanshmëri në punën e tij;
- " edukimin e punonjësve në punën e tyre për të njohur dhe kundërshtuar çdo situatë të paligjshme, imorale ose të pandershme dhe
- " trajnimi dhe motivimi i punonjësve për t'iu përgjigjur sfidave të kësaj fushe.

Rritja e efikasitetit të procedurave administrative:

- për të vepruar me shpejtësi dhe për të realizuar të drejtat e qytetarëve dhe nevojat e personave juridikë, është e detyrueshme respektimi i procedurave të punës dhe
- çdo punonjës është i detyruar të njoftojë nëse vlerëson gjatë punës se një procedurë e caktuar duhet modifikuar/plotësuar për të përmirësuar punën me të.

Respektimi i rregulloreve ligjore dhe Kodesksit për nëpunësit administrativë dhe Kodeksin Etik për Inspektorët:

- Personi për burime njerëzore informon detyrimisht dhe menjëherë punonjësit për standardet etike dhe rregullat e sjelljes sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Nëpunësve Administrativë dhe Kodin e Etikës

предвидени во прописите кои се однесуваат за етичко извршување на нивните функции.

➤ **Континуирано зголемување на јавната свест на граѓаните да пријават корупција:**

➤ изработување на практични информации и обрасци за граѓаните како да ги остварат своите права и да го пријават секое сомневање за неправилност во постапувањето или однесувањето на конкретен вработен во Инспекторатот, како и сомнение за постоење на измама или корупција и

➤ зајакнување на довербата на граѓаните кон Инспекторатот.

➤ **Континуирано следење на начинот на спроведување на јавните набавки, како и реализирањето на договорите за јавни набавки:**

➤ почитување на процедурите за спроведување на постапките за јавни набавки и реализацијата на договорите, а според правилата предвидени во Кодексот за јавни набавки;

➤ надзор и контрола над примената и почитувањето на процедурите за спроведување на постапките за јавни набавки, како и реализацијата на договорите и

➤ едуцирање на вклучените вработените во постапките за јавните набавки да ги почитуваат основните начела, како што се: начелото на слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност.

Република Северна Македонија

Министерство за транспорт

Државен инспекторат за градежништво и урбанизам

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Transportit

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

për Inspektorët, si dhe personat e emëruar për detyrimet, përgjegjësitë e tyre. të parashikuara në rregulloret që kanë të bëjnë me kryerjen etike të funksioneve të tyre.

➤ **Rritja e vazhdueshme e ndërgjegjësimit të qytetarëve për raportimin e korrupsionit:**

➤ Тë krijohen практика dhe formularë informimi për qytetarët që të ushtrojnë të drejtat e tyre dhe të raportojnë çdo dyshim për parregullsi në veprimet apo sjelljet e një punonjësi të caktuar në Inspektorat, si dhe dyshimin për ekzistencën e mashtrimit apo korrupsionit.

➤ Rritja e vazhdueshme e ndërgjegjësimit të qytetarëve për raportimin e korrupsionit.

➤ **Monitorimi i vazhdueshëm i zbatimit të prokurimit publik, si dhe i zbatimit të kontratave të prokurimit publik:**

➤ Respektimin e procedurave për zbatimin e procedurave të prokurimit publik dhe zbatimin e kontratave, sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Prokurimit Publik;

➤ Mbikëqyrjen dhe kontrollin e zbatimit dhe respektimit të procedurave për zbatimin e procedurave të prokurimit publik, si dhe realizimin e kontratave dhe

➤ Edukimin e punonjësve të përfshirë në procedurat e prokurimit publik për të respektuar parimet bazë, si: parimin e lirisë së ofrimit të shërbimeve, si dhe parimet e ekonomisë, efikasitetit, konkurrencës ndërmjet operatorëve ekonomikë, transparencës, trajtimit të barabartë të operatorëve ekonomikë dhe proporcionalitetit.

- **Јакнење на позицијата на лицето кое известува за неправилности и сомнежи за измами и корупција во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам и лицето за прием на пријави од укажувачи:**
  - едуцирање и усовршување на лицето кое известува за неправилности и сомнежи за измами и корупција во Инспекторатот и лицето за прием на пријави од укажувачи и
  - создавање услови за извршување на нивните обврски според прописите за јавна внатрешна финансиска контрола и прописите за укажувачи.
- **Континуирано информирање на граѓаните за работата на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам:**
  - демонстрирање на отчетноста и овозможување транспарентност за работата на Инспекторатот преку објавување на веб страницата на сите неопходни информации, како што е Законот за инспекциски надзор, подзаконски акти кои произлегуваат од овој закон, месечни планови, шест месечни извештаи и годишни планови за работата на Инспекторатот, Правилниците за внатрешна организација и систематизација на работните места во Инспекторатот, органограм, информации за спроведување на обуки, практични информации и обрасци за граѓаните за остварување на права согласно Законот за слободен пристап на информации од јавен карактер, листа на информации од јавен карактер со кој располага институцијата, барање за информации од јавен карактер и тековни соопштенија за јавноста.
- **Forcimi i pozitës së personit që denoncon parregullsi dhe dyshime për mashtrim dhe korrupsion në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit dhe personit për marrjen e kallëzimeve nga denoncuesit**
  - edukimin dhe përmirësimin e personit që raporton parregullsi dhe dyshime për mashtrim dhe korrupsion në Inspektorat dhe personit që merr raporte nga sinjalizuesit dhe
  - krijimin e kushteve për përmbushjen e detyrimeve të tyre sipas rregulloreve për kontrollin e brendshëm financiar publik dhe rregulloreve për sinjalizuesit.
- **Informimi i vazhdueshëm i qytetarëve për punën e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm:**
  - Demonstrimi i llogaridhënies dhe mundësimi i transparencës për punën e Inspektoratit duke publikuar në ueb faqen të gjitha informatat e nevojshme, si Ligji për Mbikëqyrjen Inspektore, aktet nënligjore që dalin nga ky ligj, planet mujore, raportet gjashtëmujore dhe planet vjetore për punën e Inspektorati, Rregullorja për organizimin e brendshëm dhe sistemativimin e vendeve të punës në Inspektorat, organigrami, informatat për kryerjen e trajnimeve, informatat praktike dhe formularët për ushtrimin e të drejtave të qytetarëve sipas Ligjit për qasje të lirë të informacionit publik, listës së informacionit publik në dispozicion të institucionit, kërkesës për informacion publik dhe njoftimeve aktuale për publikun.

8. МЕРКИ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИТЕ ОД КОРУПЦИЈА

**ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА
ВРАБОТЕНИТЕ, ГРАДЕЊЕ НА КУЛТУРА НА
НЕТОЛЕРАНТНОСТ КОН КОРУПЦИЈАТА,
ПРОЦЕНКА И ПРЕПОЗНАВАЊЕ НА РИЗИЦИ
ОД КОРУПЦИЈА**

Појдовна точка во борбата со корупцијата на една институција се вработените во институцијата. Нивниот став за корупцијата како и градењето на култура за нетолерантност кон истата е од големо значење за институционалната борба против корупцијата.

Со цел да се има позитивен ефект од институционалната борба со корупцијата потребно е најпрвин да се обезбеди јакнење на интегритетот на вработените, градење на култура на нетолерантност кон корупцијата како и способност за проценка и препознавање на ризиците на корупцијата.

Јакнењето на интегритетот на вработените ќе се постигне преку организирање и спроведување на обуки за вработените во соработка со ДКСК, МИОА и други релевантни институции за конкретната област.

Обуките ќе се спроведуваат континуирано за сите вработени во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, односно професионалното и стучно усовршување на вработените ќе биде постојана активност, со цел специјализирање во областа за борба против корупцијата како и зајакнување на интегритетот и свеста на вработените во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам за борбата против корупцијата.

8. MASAT DHE AKTIVITETET PËR ARRIMIN E QËLLIMIT TË PLANIT TË VLERËSIMIT TË RREZIQEVE KORRUPSIONI

**FORCIMI I INTEGRITETIT TË PUNONJËSVE,
NDËRTIMI I KULTURËS TË JO TOLERANCËS NDAJ
KORRUPSIONIT, VLERËSIMI DHE NJOHJA E
RREZIQEVE KORRUPSIONI.**

Pika e nisjes në luftën kundër korrupsionit të një institucioni janë punonjësit e institucionit. Qëndrimi i tyre ndaj korrupsionit si dhe ndërtimi i kulturës së intolerancës ndaj tij ka një rëndësi të madhe për luftën institucionale kundër korrupsionit.

Për të pasur një efekt pozitiv nga lufta institucionale kundër korrupsionit, së pari duhet të sigurohet forcimi i integritetit të punonjësve, ndërtimi i kulturës së intolerancës ndaj korrupsionit, si dhe aftësia për të vlerësuar dhe përballuar rreziqet e korrupsionit.

Forcimi i integritetit të punonjësve do të arrihet nëpërmjet organizimit dhe realizimit të trajnimeve për punonjësit në bashkëpunim me DKSК-në, MPBSH-në dhe institucione të tjera përkatëse për fushën specifike.

Trajnimet do të zhvillohen në vazhdimësi për të gjithë punonjësit e Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit, gjegjësisht zhvillimi profesional dhe profesional i punonjësve do të jetë një aktivitet i përhershëm, me synim specializimin në fushën e luftimit të korrupsionit si dhe forcimin e tyre. integritetin dhe ndërgjegjësimin e punonjësve të Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimit dhe Urbanizmit për luftën kundër korrupsionit.

Во насока на јакнење на интегритетот на вработените е и потпишувањето на Политиката на интегритет, со што се опочнува со имплементација на системот за интегритет во Инспекторатот, како резултат на што донесени се и повеќе интерни акти и процедури со кои подетелно се уредува начинот на постапување на вработените во Инспекторатот во конкретни случаи, се со цел вработените да изградеат култура на нетолерантност кон корупцијата.

ПРИМЕНА НА ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА СО КОЈА СЕ РЕГУЛИРА ОБЛАСТА НА БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

При вршење на работните задачи и цели од делокругот на работењето на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам задолжително е доследно спроведување на одредбите од Законот за спречување на корупцијаата и судир на интереси и почитување на законските одредби како и придржување до пропишаното.

Вработените во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам при вршување на работните задачи не смеат да го доведат личниот, материјалниот и нематеријалниот интерес во судир со јавниот интерес и со нивниот статус да предизвикаат судир на интереси.

Во текот на работењето вработените треба да се водат и да постапуваат согласно принципите на законитост, ефикасност, доверливост, независност, самостојност, чесност и професионалност.

ПОЧИТУВАЊЕ И ПРАВИЛНА ПРИМЕНА НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ СО КОИ Е УРЕДЕНА НАДЛЕЖНОСТА НА ДИГУ

Нë drejtim të forcimit të integritetit të punonjësve, nënshkrimi i Politikës së Integritetit është edhe fillimi i zbatimit të sistemit të integritetit në Inspektorat, si rezultat i të cilit janë miratuar disa akte dhe procedura të brendshme që rregullojnë veçmas mënyrën. të ushtruesit të detyrës së punonjësve të Inspektoratit në raste të veçanta, me qëllim që punonjësit të ndërtojnë kulturën e intolerancës ndaj korrupsionit.

ZBATIMI I RREGULLORES LIGJORE QË RREGULLON FUSHËN E LUFTËS KUNDËR KORRUPSIONIT

Gjatë kryerjes së detyrave të punës dhe objektivave të fushës së punës së Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm, është e detyrueshme zbatimi i vazhdueshëm i dispozitave të Ligjit për parandalimin e korrupsionit dhe konfliktit të interesit dhe respektimi i dispozitave ligjore si dhe respektimi i tyre. ndaj të përshkruarit.

Punonjësit e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm gjatë kryerjes së detyrave të tyre të punës nuk guxojnë të sjellin interesat e tyre personale, materiale dhe jomateriale në kundërshtim me interesin publik dhe me statusin e tyre të shkaktojnë konflikt interesash.

Gjatë operimit, punonjësit duhet të udhëhiqen dhe të veprojnë sipas parimeve të ligjshmërisë, efikasitetit, konfidencialitetit, pavarësisë, pavarësisë, ndershmërisë dhe profesionalizmit.

RESPEKTIMI DHE ZBATIMI KORRIK I RREGULLAVE LIGJORE LIDHUR ME JURISDIKSIONIN E ISHNU

Неопходно е доследно почитување на Законот за градење, Законот за урбанистичко планирање и Законот за инспекциски надзор од каде произлегуваат надлежностите на инспекторите за спроведување на инспекциските надзори, текот на инспекциската постапка, изрекување на инспекциски мерки што има влијание врз законското и правилно извршување на работните задачи кои спаѓаат во делокругот на нивните надлежности.

Во насока на погоренаведеното потребно е инспекторите да ги почитуваат пропишаните законски рокови за донесување на инспекциските акти во конкретни инспекциски постапки како и навремено да ги доставуваат месечните извештаи за извршените инспекциски надзори во кои извештаи треба да бидат содржани точни податоци за бројот на извршените инспекциски надзори, изречените инспекциски мерки, како би можеле извештаите да бидат навремено обработени и проследени до надлежните институции.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ЕТИЧКИОТ КОДЕКС НА ИНСПЕКТОРИТЕ И ЕТИЧКИОТ КОДЕКС НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Секој вработен треба да покаже висок степен на интегритет во работењето, да го почитува Етичкиот кодекс и да се спротивстави на корупцијата.

Секој инспектор и секој административен службеник потребно е да има висок степен на познавање на двата кодекси каде е утврдено дека инспекторите и административните службеници не смеат да се постават во материјална или друга зависност од други лица или органи,

Ќе биде неопходно и доследно почитување на Законот за градење, Законот за урбанистичко планирање и Законот за инспекциски надзор од каде произлегуваат надлежностите на инспекторите за спроведување на инспекциските надзори, текот на инспекциската постапка, изрекување на инспекциски мерки што има влијание врз законското и правилно извршување на работните задачи кои спаѓаат во делокругот на нивните надлежности.

Ќе биде неопходно и доследно почитување на Законот за градење, Законот за урбанистичко планирање и Законот за инспекциски надзор од каде произлегуваат надлежностите на инспекторите за спроведување на инспекциските надзори, текот на инспекциската постапка, изрекување на инспекциски мерки што има влијание врз законското и правилно извршување на работните задачи кои спаѓаат во делокругот на нивните надлежности.

Во насока на погоренаведеното потребно е инспекторите да ги почитуваат пропишаните законски рокови за донесување на инспекциските акти во конкретни инспекциски постапки како и навремено да ги доставуваат месечните извештаи за извршените инспекциски надзори во кои извештаи треба да бидат содржани точни податоци за бројот на извршените инспекциски надзори, изречените инспекциски мерки, како би можеле извештаите да бидат навремено обработени и проследени до надлежните институции.

Ќе биде неопходно и доследно почитување на Законот за градење, Законот за урбанистичко планирање и Законот за инспекциски надзор од каде произлегуваат надлежностите на инспекторите за спроведување на инспекциските надзори, текот на инспекциската постапка, изрекување на инспекциски мерки што има влијание врз законското и правилно извршување на работните задачи кои спаѓаат во делокругот на нивните надлежности.

Во насока на погоренаведеното потребно е инспекторите да ги почитуваат пропишаните законски рокови за донесување на инспекциските акти во конкретни инспекциски постапки како и навремено да ги доставуваат месечните извештаи за извршените инспекциски надзори во кои извештаи треба да бидат содржани точни податоци за бројот на извршените инспекциски надзори, изречените инспекциски мерки, како би можеле извештаите да бидат навремено обработени и проследени до надлежните институции.

РЕСПЕКТИМИ И КОДИТ ТЌ ЕТИКЌС СЌ ИНСПЕКТОРЌВЕ ДНЕ КОДИТ ТЌ ЕТИКЌС СЌ ЗЫРТАРЕВЕ АДМИНИСТРАТИВ

Ќдо пононјес дует тѳ тregonјѳ нјѳ шкallѳ тѳ лartѳ интегритети нѳ понѳн е тѳј, тѳ respektojѳ Kodin e Etikѳs dhe t'i rezistojѳ korrupsionit.

Ќдо инспектор dhe ьdo nѳpunѳs administrativ дует тѳ ketѳ нјѳ шкallѳ тѳ лartѳ njohjeje тѳ dy kodeve, ku pѳrcaktohet se инспекторѳт dhe nѳpunѳsit administrativ нук дует тѳ vendosen нѳ varѳsi materiale ose тѳ tjera nga persona ose autoritete тѳ tjera, инспекторѳт нук дует тѳ pѳrdorin kompetencat e tyre zyrtare me pѳr тѳ pѳrfituar pѳrfitime personale, pѳrkundrazi, kanѳ detyrimin qѳ тѳ kundѳrshtojnѳ тѳ

инспекторите не смеат да ги користат службените овластувања со цел стекнување лична корист, наспротив истите имаат обврска да се спротивставуваат на сите форми на корупција во рамките на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

Поттикнувањето на доброто постапување и однесување на службениците ќе ја зајакне довербата на граѓаните во работата на Инспекторатот.

Административните службеници и работни задачи треба да ги извршуваат посветено и професионално, работејќи непристрасно.

Административните службеници при вршење на своите приватни работи да не користат статусот на службеник заради остварување на своите приватни работи да не користат статусот на службеник заради остварување на лична корист и злоупотреба на службената должност.

Со цел зголемување на довербата на граѓаните во институциите, како и транспарентност и отчетност на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам секој вработен е должен да обезбеди соодветни, навремени и целосни информации во делокругот на своето работење, при тоа почитувајќи го правото на приватност и заштита на личните податоци.

gjitha format e korrupsionit në kuadër të Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm.

Inkurajimi i sjelljes dhe sjelljes së mirë të zyrtarëve do të forcojë besimin e qytetarëve në punën e Inspektoratit.

Inkurajimi i sjelljes dhe sjelljes së mirë të zyrtarëve do të forcojë besimin e qytetarëve në punën e Inspektoratit.

Nëpunësit administrativë gjatë kryerjes së punëve të tyre private nuk duhet ta përdorin statusin e zyrtarit për kryerjen e punëve.

Nëpunësit administrativë gjatë kryerjes së punëve të tyre private nuk duhet ta përdorin statusin e zyrtarit për kryerjen e punëve private dhe të mos e përdorin statusin e tyre për arritjen e intersit personal dhe keqpërdor detyrën zyrtare.

Me qëllim të rritjes së besimit të qytetarëve në institucionet, si dhe transparencës dhe llogaridhënies së Inspektoratit Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit, çdo punonjës është i detyruar të ofrojë informacion adekuat, në kohë dhe të plotë në fushën e punës së tij, duke respektuar të drejtën për privatësinë dhe mbrojtjen e të dhënave personale.

➤ **ЗГОЛЕМУВАЊЕ
ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА
ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ДОСЛЕДНО
СПРОВЕДУВАЊЕ ЗА ЗАКОНОТ ЗА
СЛОБОДЕН ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ
ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР**

Транспарентноста за работата на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам треба да се однесува за сите прашања од делокругот на надлежностите на Инспекторатот, која подразбира дека на јавноста треба да и бидат лесно достапни законите, буџетите и информациите за активностите на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам како во досегашното работење така и понатаму ќе продолжи со навремено и континуирано објавување на информациите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам и понатаму ќе продолжи со практиката на својата веб страна да објавува информации, извештаи и настани кои се поврзани со работата на Инспекторатот, одржување и учество на обуки на вработените за ЗСПИЈК, а ќе превземе активности и за воспоставување на соработка или потпишување на Меморандум за соработка до АЗСПИЈК.

➤ **ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СИСТЕМ ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ЗА ПОЈАВА
НА КОРУПЦИЈА**

Проценката на ризикот од корупција овозможува воспоставување на систем за превенција на корупција базиран врз докази и овозможува преку ефикасно користење на расположливите ресурси да се постигне

**НА РРИТЈА Е TRANSPARENCËS INSTITUCIONALE DHE
ZBATIMI KONSISTETUES I LIGJIT PËR QASJE TË
LIRË NË INFORMACION PUBLIK**

Transparenca për punën e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm duhet të zbatohet për të gjitha çështjet brenda fushëveprimet të kompetencave të Inspektoratit, që nënkupton që ligjet, buxhetet dhe informacionet për aktivitetet e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm duhet të jenë lehtësisht të aksesueshme për publike.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm, si në punën e mëparshme, do të vazhdojë me publikimin në kohë dhe të vazhdueshëm të informatave nga Ligji për Qasje të Lirë në Informata Publike.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm do të vazhdojë praktikën e publikimit të informacioneve, raporteve dhe ngjarjeve në faqen e tij të internetit që kanë të bëjnë me punën e Inspektoratit, mbajtjen dhe pjesëmarrjen në trajnime për punonjësit e ZSPIJK-së, si dhe do të ndër marrë aktivitete për krijimin e bashkëpunimin ose nënshkrimin e një Memorandumi Bashkëpunimi për AZSPIJK.

**NGRITJA E NJË SISTEM TË MENAXHIMIT TË
RREZIKUT KORRUPSION**

Vlerësimi i rrezikut të korrupsionit mundëson ngritjen e një sistemi për parandalimin e korrupsionit të bazuar në prova dhe mundëson që nëpërmjet përdorimit efikas të burimeve në dispozicion të arrihen rezultatet në luftën kundër korrupsionit.

остварување на резултатите во борбата против корупцијата.

Во таа насока Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам во текот на 2019 година изготви Регистар на ризици и план за третирање на истите, во кој се опфатени конкретни мерки и активности за спроведување на детектираните ризици. Кој регистар планираме да го ревидираме во текот на 2025 година.

ЗНАКНАТА КОНТРОЛА И НАДЗОР НА ЈАВНИ НАБАВКИ И ПРОЦЕСОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Со цел да се заштити јавниот интерес, да се добие најдобрата вредност за јавните трошоци, да се обезбеди фер конкуренција во постапките и правичен третман на понудувачите, неопходно е да се постигне највисоко ниво на транспарентност на процесите, зајакнување на капацитетите со квалификувани и обучени кадри за спроведување на јавните набавки, засилување на контролата врз спроведување на јавните набавки, зголемување на ефикасноста во реализација на јавните набавки и зголемување на личниот интегритет на лицата вклучени во нивно спроведување.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам го води процесот на управување со јавните финансии преку механизмите за буџетирање, распределба, трошење и отчетност.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам како буџетски корисник ќе работи на зголемување на транспарентноста и отчетноста во менаџирањето со финансиските ресурси.

Отчетно управување со јавните финансии е од витално значење, а во таа

Нë këtë drejtim, Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm gjatë vitit 2019 ka përgatitur Regjistrin e rreziqeve dhe planin për trajtimin e tyre, i cili përfshin masa dhe aktivitete specifike për zbatimin e rreziqeve të zbuluara. Cilin regjistër planifikojmë të rishikojmë gjatë vitit 2025?

KONTROLLI DHE MBIKËQYRJA E FORQUAR E PROKURIMET PUBLIKE DHE PROCESIT TË MENAXHIMIT TË FINANCAVE PUBLIKE

Për të mbrojtur interesin publik, për të marrë vlerën më të mirë për kostot publike, për të garantuar konkurrencë të drejtë në procedura dhe trajtim të drejtë të ofertuesve, është e nevojshme arritja e nivelit më të lartë të transparencës së proceseve, forcimi i kapaciteteve me personel të kualifikuar dhe të trajnuar për zbatimin e prokurimeve publike, forcimin e kontrollit mbi zbatimin e prokurimeve publike, rritjen e efikasitetit në realizimin e prokurimeve publike dhe rritjen e integritetit personal të personave të përfshirë në zbatimin e tyre.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm udhëheq procesin e menaxhimit të financave publike përmes mekanizmave të buxhetimit, shpërndarjes, shpenzimeve dhe llogaridhënies.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm, si përdorues buxhetor, do të punojë për rritjen e transparencës dhe llogaridhënies në menaxhimin e burimeve financiare.

насока Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам ја препознава потребата од ажурно споделување со јавноста на Годишниот буџет, извештаите за реализација на буџетите и завршните сметки.

Menaxhimi i përgjegjshëm i financave publike është i një rëndësie jetike, dhe në këtë drejtim, Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm njej nevojën për ndarjen e përditësuar me publikun e Buxhetit Vjetor, raporteve të zbatimit të buxhetit dhe llogarive përfundimtare.

ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СИСТЕМ ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ-ИНТЕГРИТЕТ НА ИЧФОРМАЦИИТЕ

NGRITJA E NJË SISTEMI PËR MBROJTJEN E TË DHËNAVE PERSONALE - INTEGRITETI I INFORMACIONIT

Со цел воспоставување на Систем за заштита на личните податоци и интегритет на податоците во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, назначен е Офицер за заштита на личните податоци, изработена политика за систем за заштита на личните податоци и Правилник за технички и организациони мерки за заштита на личните податоци.

Me qëllim të themelimit të Sistemit për mbrojtjen e të dhënave personale dhe integritetit të të dhënave në Inspektoratin Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm, është caktuar Zyrtar për mbrojtjen e të dhënave personale, politikë për sistemin për mbrojtjen e të dhënave personale dhe Rregullore për mbrojtjen e të dhënave personale. masat teknike dhe organizative për mbrojtjen e të dhënave personale.

Согласно барањата за Законот за заштита на личните податоци и во периодот за кој се однесува планот, Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам ќе продолжи со работење на акти од областа на заштита на личните податоци со цел дополнување на правната рамка за оваа област.

Sipas kërkesave të Ligjit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe gjatë periudhës për të cilën është marrë plani, Inspektorati Shtetëror për Ndërtim-Urbanizëm do të vazhdojë me miratimin e akteve në fushën e mbrojtjes së të dhënave personale me qëllim plotësimin e kuadrit ligjor për këtë zonë.

Во текот на 2024 година во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам беа организирани обуки од областа на заштита на личните податоци за оние вработени кои не ги поминале обуките. Во периодот за кој се однесува планот, Инспекторатот исто така ќе продолжи со организирање на обуки од областа на заштита на личните податоци, се со цел креирање на организациска култура кај вработените за заштита на податоците од злоупотреба.

Gjatë vitit 2024 në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit janë organizuar trajnime në fushën e mbrojtjes së të dhënave personale për ata punonjës që nuk kanë kaluar trajnimet. Në periudhën që mbulon plani, Inspektorati do të vazhdojë edhe me organizimin e trajnimeve në fushën e mbrojtjes së të dhënave personale, të gjitha me qëllim të krijimit të një kulture organizative mes punonjësve për mbrojtjen e të dhënave nga abuzimi.

➤ **АКТИВНО УЧЕСТВО ВО ПЈЕСËМАРРЈА АКТИВЕ НË КРИЈИМИН Е НЈË ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКИ СИСТЕМ ЗА ИНСПЕКЦИЈА Е-ИНСПЕКТОР СИСТЕМИ ТË ИНСПЕКТИМ ЕЛЕКТРОНИК Е-ИНСПЕКТОР**

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам зема активно учество во пилот проектот за воспоставување на електронски систем за инспекција „Е-инспектор“.

Со воспоставување на овој систем би се намалило субјективното влијание на инспекторот при вршење на надзор и водењето на постапката.

Дополнително, со воведувањето на овој систем би се зголемила меѓуинституционална соработка и би се олеснила комуникацијата помеѓу инспекциските служби.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам ќе продолжи со активно учество во проектот се со цел да се олесни имплементацијата на истиот и да се оправда неговата примена со која би се дал голем придонес во намалување на корупцијата.

ПОСЕБНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА И ДОСЛЕДНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ

Укажувачот има посебна и значајна улога, како репресивниот, така и во превентивниот пристап во борбата против корупцијата. Злоупотребите во институциите, понекогаш се откриваат само преку обелоденување на информациите. Укажувањето може да биде важен дел од откривање на злоупотребите. Често пати оваа информација ја гради основата за почетна административна истрага, интерна или екстерна, таа пак може да се регулира со кривична истрага.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm ka pjesëmarrje aktive në pilot-projektin për ngritjen e sistemit elektronik të inspektimit “E-inspektor”.

Me vendosjen e këtij sistemi do të zvogëlohej ndikimi subjektiv i inspektorit gjatë mbikëqyrjes dhe zhvillimit të procedurës.

Gjithashtu, futja e këtij sistemi do të rriste bashkëpunimin ndërinstytucional dhe do të lehtësonte komunikimin ndërmjet shërbimeve të inspektimit.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm do të vazhdojë me pjesëmarrjen aktive në projekt për të lehtësuar zbatimin e tij dhe për të justifikuar aplikimin e tij, gjë që do të jepte një kontribut të madh në uljen e korrupsionit.

IMPLEMENTIMI I PLOTË DHE ZBATIMI I PLOTË I LIGJIT PËR MBROJTJEN E DENONCUESVE

Denoncuesi ka një rol të veçantë dhe domethënës, si në qasjen represive ashtu edhe në atë parandaluese në luftën kundër korrupsionit. Abuzimet në institucione ndonjëherë zbulohen vetëm nëpërmjet zbulimit të informacionit. Raportimi mund të jetë një pjesë e rëndësishme e zbulimit të abuzimeve. Shpesh ky informacion përbën bazën për një hetim fillestar administrativ, të brendshëm ose të jashtëm, i cili mund të rregullohet nga një hetim penal.

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам ја препознава важноста и улогата на Законот за заштита на укажувачите и согласно обврските кои произлегуваат од истиот и ја има воспоставено правната рамка, но за целосна имплементација потребно е доусовршување преку одржување на обуки во соработка со ДКСК и одржување на обуки со вработените во Инспекторатот со цел запознавање со улогата на законот.

Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm njih rëndësinë dhe rolin e Ligjit për Mbrojtjen e Denoncuesve dhe në përputhje me detyrimet që rrjedhin prej tij, ka vendosur kuadrin ligjor, por për zbatimin e plotë kërkohet zhvillim i mëtejshëm nëpërmjet mbajtjes së trajnime në bashkëpunim me DKSК-në dhe mbajtjen e trajnimeve me punonjësit e Inspektoratit për t'u njohur me rolin e ligjit.

1. НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТИТЕ

Носители на предвиените активности во Планот се: директорот, раководителите на сектори и одделенија, како и сите вработени во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

Донесувањето на овој план, наметнува обврски за секторите и одделенијата во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам со временска рамка за реализација за што е потребно секој раководител/вработен во организационата единица задолжена за реализација на обврските од планот да ја следи агендата со активности и дефинираната временска рамка за нивно реализирање.

9. BARTËSIT E AKTIVITETEVE

Bartës të aktiviteteve të planifikuara në Plan janë: drejtori, drejtuesit e njësive dhe departamentet, si dhe të gjithë punonjësit e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm.

Miratimi i këtij plani vendos detyrime për departamentet dhe njësitë në Inspektoratin Shtetëror të Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit me një afat kohor zbatimi, i cili kërkon që çdo drejtues/punonjës në njësinë organizative përgjegjëse për zbatimin e detyrimeve nga plani të ndjekë axhendën me aktivitetet dhe kornizën kohore të përcaktuar për realizimin e tyre.

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт
Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Transportit
Inspektorati Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm

1. ЗАВРШЕН ДЕЛ И ОБЈАВУВАЊЕ

Овој план влегува во сила со денот на неговото донесување и ќе се објави на веб страницата на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам.

Скопје

26.12.2024 година

Изработил:

Наташа Гребенарова Теофиловска
Раководител на ОНПОАР

Превел: Нусрет Сејфулаи

PJESA PËRFUNDIMTARE DHE PUBLIKIMI

Ky plan hyn në fuqi në ditën e miratimit dhe do të publikohet në faqen e Inspektoratit Shtetëror për Ndërtimtari dhe Urbanizëm.

Shkup

26.12.2024

Përpiloi

Natasha Grebenarova Teofilovska

Udhëheqës i NjÇNJPA

Përktheu: Nusret Sejfullai